

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของครูในอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยมีโรงเรียนทั้งหมด 19 โรงเรียน มีครูจำนวน 340 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของสถานศึกษา อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 176 คน แยกเป็นครูอัตราจ้างและวิทยากรอิสลามศึกษา จำนวน 23 คน พนักงานราชการ จำนวน 46 คน ครูผู้ช่วย จำนวน 24 คน ครู คศ.1- ครู คศ.3 จำนวน 83 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) และดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 610)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูและผู้บริหารในสถานศึกษาอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 60 ข้อ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended question) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ทั้ง 6 ประการ โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นตามสภาพที่เป็นจริง เท่ากับ 0.94 และตามสภาพที่คาดหวัง เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ส่งแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 186 ชุด ได้รับแบบสอบถามอย่างถูกต้องและสมบูรณ์คืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 176 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.14

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามสภาพที่คาดหวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับคุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านวิชาการมีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด และคุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริง จำแนกตามตำแหน่งงาน โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่คาดหวัง จำแนกตามตำแหน่งงาน โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริง จำแนกตามประเภทการเป็นผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยระดับคุณลักษณะตามสภาพที่คาดหวังสูงกว่าสภาพที่เป็นจริงทุกคุณลักษณะ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1

1. คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีโรจน์ นิโครธา สุวรรณ (2549: 113) ด้านความเป็นผู้มีคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพด้านความเป็นผู้มีคุณธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนมีความสำคัญทั้งนี้ผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนชั้นพื้นฐานในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเห็นว่า ผู้บริหารที่มีคุณธรรมส่งผลให้การ บริหารงานประสบความสำเร็จได้เพราะผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณธรรมสำหรับเป็นแนวทางในการ ปฏิบัติเพื่อทำให้การบริหารดำเนินไปได้ด้วยดี ส่วนคุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาตนเอง ในเชิงบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของชุมพล มาลัยทอง(2548: บทคัดย่อ) การพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ได้ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ตามสภาพจริงและระดับการพัฒนาตนเองที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู ทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยค่าเฉลี่ยของการ พัฒนาตนเองที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของการพัฒนาตนเองตามสภาพจริง ส่วนความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากทุกคุณลักษณะ โดยคุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีระดับความคาดหวังค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัย ของจันทราณี สงวนนาม (2551: 34) ที่แสดงให้เห็นว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถแยกโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นออกจากโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดาได้จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าครูมีความคาดหวังและต่างเล็งเห็นความสำคัญของงานวิชาการ ซึ่งหากผู้บริหารขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการ จะส่งผลโดยตรงกับประสิทธิผลด้านต่างๆ ที่จะเกิด ขึ้นกับสถานศึกษา

จากผลการศึกษาดังกล่าว ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

ตามสภาพที่เป็นจริงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แสดงให้เห็นว่า ครูมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะการพัฒนาตนเองเพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นมืออาชีพ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญและเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้มีความเป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพให้มีระดับที่ดีมากขึ้น โดยพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพ คุณลักษณะส่วนบุคคล และคุณลักษณะด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องไปพร้อมกันเพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และสำหรับความคิดเห็นของครูตามสภาพที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านวิชาการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จึงมีมุมมองว่าผู้บริหารยังขาดคุณลักษณะการเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ดังนั้นหากผู้บริหารขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการแล้ว จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างแน่นอน

และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมและรายคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะตามสภาพที่คาดหวังสูงกว่าสภาพที่เป็นจริงทุกคุณลักษณะและครูมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ตามสภาพที่คาดหวังสูงกว่าตามสภาพที่เป็นจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิวัตร มงคล (2550: บทคัดย่อ) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริงกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่ออาชีพ ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูมีความคาดหวังและความต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ มีการพัฒนาตนเองในด้านบริหารจัดการ ตลอดจนพัฒนาคุณลักษณะอื่นๆ ตามที่คาดหวังไว้ ต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถรอบด้าน ทั้งการบริหารจัดการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมืออาชีพ

2. ระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริง จำแนกตามตำแหน่งงานของครู โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีโรจน์ นิโครธาสุวรรณ

(2549: บทคัดย่อ) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าครูที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพที่เป็นจริงมีคุณลักษณะพื้นฐาน รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ภารกิจหรืองานในหน้าที่รับผิดชอบ รวมถึงปัจจัยด้านบริบทของท้องถิ่นและชุมชน ตลอดจนลักษณะด้านอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้ครูมีมุมมองและทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งในสภาพที่เป็นจริงการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนสำคัญยิ่งในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงควรมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2546: คำนำ) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรนำหลักที่สำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษา โดยดำเนินการอำนวยความสะดวก ประสานการจัดการศึกษากับบุคลากร (ครู) และประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาตลอดทั้งหน่วยงานองค์กร สถาบันสถานประกอบการ วัด ฯลฯ เพื่อให้การศึกษาบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ในกรณีนี้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีสมรรถภาพหรือศักยภาพทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ความสามารถในการบริหารจัดการและความรู้ความเข้าใจในแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา นั่นคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่เรียกว่า มืออาชีพ

3. ระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่คาดหวังจำแนกตามตำแหน่งงานของครู โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าครูที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากสภาพสถานศึกษา ภารกิจ และภาระหน้าที่งานที่ครูในตำแหน่งงานต่างๆ ปฏิบัติหน้าที่ราชการในสถานศึกษานั้น มีหน้าที่รับผิดชอบในลักษณะเดียวกัน คือ งานปฏิบัติการสอนและงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสนับสนุนการศึกษาอื่นๆ การมองภาพรวมของคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีมุมมองที่คล้ายคลึงกันหรือไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบกับการรับรู้และมองภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและบริหารจัดการให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าครูมีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อส่งผลทำให้สถานศึกษาเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2546: บทคัดย่อ) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างอาจารย์ นายกสมาคมศิษย์แก่นายกสมาคมผู้ปกครองและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณสมบัติและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน

4. ระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามสภาพที่เป็นจริง จำแนกตามประสบการณ์การเป็นผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532: 4 อ้างถึงใน ปรีโรจน์ นิโครธาสุวรรณ, 2549: 112) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมของรัฐผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีอายุมากมีคุณลักษณะด้านวิชาการ บุคลิกภาพ และความสามารถในการบริหารสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อย

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่ได้มีผลทำให้คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาแตกต่างกัน อาจเนื่องจากเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีคุณลักษณะและการบริหารจัดการสถานศึกษาในลักษณะพื้นฐานเดียวกันตามรูปแบบที่กำหนด ซึ่งประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาจเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง สามารถมองภาพรวมของสถานศึกษาได้ชัดเจนขึ้น และใช้ประสบการณ์ที่สั่งสมมาเอื้อประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการจัดอบรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณลักษณะในด้านต่างๆและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ค้นพบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ข้อเสนอแนะโดยอาศัยผลการวิจัยเป็นพื้นฐาน มีประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาของผู้บริหาร เพื่อความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จากผลการวิจัยคุณลักษณะที่ควรมีการพัฒนาเป็นลำดับแรก ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านวิชาการ ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่เอาใจใส่และส่งเสริมงานด้านวิชาการ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการและให้ความสำคัญของงานวิชาการเป็นหลัก และคุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร โดยผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเองโดยการแสวงหาความรู้รอบตัวอยู่เสมอ ควรพัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์และทันสมัยอยู่เสมอ และควรเพิ่มพูนความรู้ในด้านเทคโนโลยีให้มากขึ้น ควรให้ความสำคัญและให้ความสนใจแสวงหาความรู้ด้านการศึกษาให้มากขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการวิจัยที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง ให้ความสำคัญและมีการพัฒนาการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยควรแสวงหาความรู้ต่างๆ ในเชิงบริหารและอื่นๆ ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่เสมอ และเป็นการพัฒนาและบริหารตนเองให้สามารถวางแผนและจัดการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้บริหารในระดับที่สูงขึ้นไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษานี้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการส่งเสริม สนับสนุน วางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อให้ผู้บริหารพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และใช้วางแผนและประกอบการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ควรขยายผลการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต1

3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1

